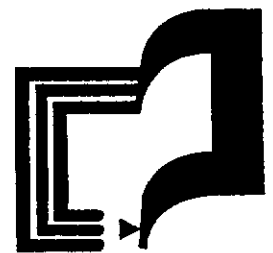

نگاهی به نخستین جشنواره مطبوعات

● فرید ادیب‌هاشمی

نخستین جشنواره مطبوعات به همت معاونت امور مطبوعاتی و تبلیغاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و همزمان با «روز جهانی آزادی مطبوعات»، (۱۳ اردیبهشت ۱۳۷۳)، با اهدافی چون ایجاد همدلی و برادری میان جامعه مطبوعات، معرفی نقش مطبوعات به مردم و ایجاد تحول در فضای مطبوعات، کار خود را آغاز کرده بود که تا روز ۲۱ اردیبهشت ماه در تالار وحدت ادامه داشت و در پایان با انتخاب، روزنامه‌ها و مجله‌های برتر، از آنها قدردانی شد. در آغاز این گزارش ضمن اشاره به تاریخچه اجمالی مطبوعات ایران، گزارشی تحلیلی درباره این جشنواره ارائه می‌شود.

اشاره

■ مطبوعات امروز ایران برای آنکه در جایگاه واقعی خویش قرار گیرند و با شناخت خواسته‌های مخاطبان، پاسخگوی نیازهای خبری و اطلاعاتی آنان باشند احتیاج به تحولی عمیق در برقراری ارتباط دوسویه و نزدیک و صمیمی با مخاطبان، جلب حمایت مسئولان و باور کردن خود دارند.

در ۱۵۸ سال پیش، میرزا محمد صالح شیرازی، انتشار اولین روزنامه را در ایران، با نام کاغذ اخبار آغاز کرد. از آن زمان به بعد، مطبوعات کشور، دوره‌های پرفرازونشیبی را به چشم دیده و طوفانهای بسیار را پشت سر گذاشته‌اند. در طول تمامی سالهایی که از ورود ایران به «کهنکشان چاپی گوتنبرگ» می‌گذرد، هیچگاه به اندازه کافی و لازم، فکر و هویت ایرانی در استفاده از صنعت چاپ و نشر مطبوعات به کار گرفته نشد و فرهنگ غنی خودی، توفیق چندانی برای حضور جدی و مداوم در فضای مطبوعات - به منظور حفظ و غنای خود - نیافت. تقلید کورکورانه و نسخه‌برداری از روشهای روزنامه‌نگاری غربی و استفاده فراوان و نابجا از مطالب تولیدی مطبوعات کشورهای دیگر که با خواسته‌ها و آرمانهای فرهنگی ما تفاوت‌های ماهوی و اساسی داشتند و نیز خفقان و سانسوری که در طی سالیان متمادی بر فضای مطبوعات قبل از انقلاب حاکم بود، کار را به جایی رساند که مطبوعات کشور به‌طور اعم و روزنامه‌نگاران این مرز و بوم به‌طور اخص در فضایی شکل گرفتند و رشد کردند که فاقد زیرساختهای فرهنگی - تخصصی لازم و تطابق در خور با نیازهای فرهنگی جامعه خودی بود. عدم توجه جدی به تقویت بنیادی این زیرساختها در حريم مطبوعات طی دوره ۱۵ ساله پس از پیروزی انقلاب اسلامی به همراه بی‌توجهی به تخصصهای لازم در حرفه روزنامه‌نگاری و توقف نسبتاً طولانی کلیه فعالیتهای آموزشی

در زمینه تربیت روزنامه‌نگاران «متخصص» و «خودباور» در طی دهه اول انقلاب که در مجموع منجر به عدم درک مناسب مطبوعات از نیازهای مخاطبان شد، شرایطی را پدید آورده است که امروزه مطبوعات کشور خود را موظف به برداشتن گامهایی بلند و استوار برای رفع ضعفهای برشمرده شده می‌بینند. دست‌اندرکاران مطبوعات کشور تقریباً در این مورد همگی متفق‌القولند که علی‌رغم رشد کمی نسبتاً زیاد مطبوعات در سالهای اخیر، هنوز در هر دو بُعد «کمی» و «کیفی» جای رشد بسیار باقی است.

مطبوعات امروز ایران برای آنکه در جایگاه واقعی خویش قرار گیرند و با شناخت خواسته‌های مخاطبان، پاسخگوی نیازهای خبری و اطلاعاتی آنان باشند (همچنین نسبت ۲۷ نسخه روزنامه برای هر ۱۰۰۰ نفر را افزایش دهند) احتیاج به تحولی عمیق در برقراری ارتباط دوسویه و نزدیک و صمیمی با مخاطبان، جلب حمایت مسئولان و باور کردن خود دارند تا بتوانند در جریان بین‌المللی تبادل اخبار و اطلاعات، فرهنگ خودی را حفظ کنند و در بزرگراه‌های اطلاعاتی که امروز وجودشان دیگر قطعی و حتمی و کتمان‌ناپذیر می‌نماید، سهم و مکانی شایسته بیابند.

جشنواره: فال نیک

ظاهراً تمامی نکات، مسائل و ضعفهایی که مطبوعات با آنها دست به گریبان هستند،

انگیزه‌ای شد تا مسئولان و دست‌اندرکاران چاره‌ای بیندیشند و راهی برای خروج از کوره‌راهی که مطبوعات کشور به آن گرفتار آمده‌اند بیابند و این چاره‌اندیشی به «جشنواره بهار مطبوعات» رهنمون شد.

اما چرا جشنواره؟ این سؤالی است که تا قبل از برپایی نخستین جشنواره مطبوعات، احتمالاً بسیاری از دست‌اندرکاران مطبوعات به دنبال یافتن پاسخی برای آن بوده‌اند. حرف آنان این است: مسئولان خوب می‌دانند که مطبوعات، امروز صورت خود را با سیلی سرخ نگهداشته‌اند. به قدری مشکلات ریز و درشت بر سر راه انتشار نشریه‌ها قرار دارد که تداوم و نظم در انتشار هر نشریه - که باید خود دخل و خرج نماید - اعم از هفتگی، روزانه یا ماهانه و... «یلی از سیستان» و «اقبالی از فلک» می‌طلبند. از بحث و جدل خبرنگاران با مسئولان تا ارقام نجومی چاپ و تهیه فیلم و زینگ و کاغذ و هزینه سرسام‌آور توزیع و... کمر هر «قدر قدرتی» را می‌شکنند، چه رسد به اصحاب طسبع و مطبوعه که از قبل فرهنگ‌دوستیشان همیشه سری بی‌کلاه و جیبی خالی داشته و دارند.

دست‌اندرکاران مطبوعات از اینکه مسئولان، پس از برپایی جشنواره‌های مختلف فیلم، تئاتر، موسیقی و... که عمر برخی از آنها به ۱۰ یا ۱۲ سال رسیده است، به یاد غریب و مهجوری به نام «مطبوعات» افتاده‌اند، خوشحالند و آن را به فال نیک می‌گیرند. اما چه خوب است که با یاری و

■ برپایی سمینار «مردم و مطبوعات»، نمایشگاههای مطبوعات و تاریخچه مطبوعات، عکس، کاریکاتور، نقاشی و همچنین برگزاری مسابقات جدول و روزنامه دیواری دانش آموزان، انتشار نشریه کاغذ اخبار از جمله برنامه‌های جنبی نخستین جشنواره مطبوعات بودند.

را درباره ارزشها و محسّنات مطبوعات برتر در اختیار عموم قرار می‌دهد.

به گفته برگزارکنندگان جشنواره، بیش از سه هزار مطلب از سوی بیش از یک هزار تن از دست‌اندرکاران مطبوعات به دفتر جشنواره ارسال شد که ۱۶ کمیته به همراه زیرمجموعه‌های خود، کار ارزشیابی مطالب رسیده را برعهده داشتند. این کمیته‌ها عبارت بودند از: خبر، فرهنگی و هنری، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی، دفاع مقدس، طنز، ارتباط با مخاطبان، علمی، تخصصی، آیین نگارش، ورزش، یادداشت و سرمقاله، گزارش و مصاحبه، فنی، چاپ و کمیته انتخاب چهره‌های برتر مطبوعاتی و کمیته نشریه‌هایی که به زبانهای غیرفارسی چاپ می‌شوند.

نهادهای اصلی برگزارکننده جشنواره عبارت بودند از: شورای عالی جشنواره شامل: دبیر جشنواره، سرپرست ستاد برگزاری، مدیر اجرایی، دو نفر از مدیران نشریه‌ها و یک نفر کارشناس امور مطبوعات و یک شورای برنامه‌ریزی و یک شورای تبلیغات.

برپایی سمینار «مردم و مطبوعات» انتشار نشریه ویژه جشنواره با عنوان کاغذ اخبار، برپایی نمایشگاههای مطبوعات و تاریخچه مطبوعات، عکس، کاریکاتور، نقاشی و همچنین برگزاری مسابقات جدول و روزنامه دیواری دانش آموزان از جمله برنامه‌های جنبی نخستین جشنواره مطبوعات بودند.

جشنواره، برای ارزیابی مردم از مطبوعات مهندس مصطفی میرسلیم، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، در مراسم گشایش نخستین جشنواره مطبوعات به خبرنگاران گفت: «برگزاری این جشنواره در واقع ارزیابی مطبوعات از نگاه مردم است و از این طریق به

حمایت جدی و عملی مسؤولان از مطبوعات، در حل مشکلات اقتصادیشان و تلاش خود مطبوعات برای رهایی از رنجوری کیفی و نقصهای محتوایی و حرفه‌ایشان شاهد وضعیتی باشیم که مطبوعات در جشنواره‌های آینده در اندازه‌های اصلی و واقعی خویش محک بخورند و ارزیابی گردند تا بتوانند در عرصه و میدان رقابت جشنواره، خود را به خوبی نشان دهند.

تدارک برپایی جشنواره

پاسخ این سؤال و دلایل و اهداف برپایی نخستین جشنواره مطبوعات را می‌توان به این شرح خلاصه کرد: «تلاش در جهت فراگیر کردن مطبوعات در جامعه و حساس نمودن تفکر مردم نسبت به مطبوعات، ایجاد نوعی رقابت سالم و سازنده و ایجاد زمینه‌های رشد حرفه‌ای مطبوعات در جهت توسعه و تأکید بر وظایف قانونی دولت در قبال مطبوعات و ایجاد نوعی رابطه تشویقی و معرفی الگوهای برتر مطبوعاتی»^۱

دبیر جشنواره پیش از شروع به کار نخستین جشنواره مطبوعات، در جمع خبرنگاران رسانه‌های جمعی با اشاره به اینکه این جشنواره قصد سیاستگذاری و خط دادن به مطبوعات کشور را ندارد و تنها در صدد شناسایی تواناییها و صلاحیتهای لازم برای رسیدن به اهداف فرهنگی است، مردمی‌تر کردن مطبوعات، ایجاد روابط محکمتر میان مردم و مطبوعات و تشویق مردم به خواندن مطبوعات را از جمله اهداف جشنواره ذکر کرد و گفت: این جشنواره، مثل هر جشنواره دیگر، مطبوعات را مورد ارزیابی قرار می‌دهد و با دعوت از متفکران و افراد متخصص و صاحب‌قلم، نظرات خود

ارتقای سطح کمی و کیفی مطبوعات کشور کمک خواهد شد». جا دارد که در این جا با تکیه بر گفته وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی این امر را از دبیرخانه جشنواره بخوایم که به طریق و گونه‌ای مناسب نسبت به انتشار دیدگاههای مردمی که از جشنواره بازدید کردند و نقطه‌نظرات خود را در دفاتر یادبود نشریه‌ها، دفتر یادبود جشنواره، پرسشنامه‌های نظرسنجی، گفت‌وگوها و گزارشهای مطبوعاتی و جز آن منعکس کردند، اقدام نماید.

جشنواره چگونه بود؟

برگزاری نخستین جشنواره مطبوعات، به‌عنوان اولین حرکت جدی برای ایجاد پیوند و نزدیکی مطبوعات سراسر کشور با یکدیگر و آشنایی مردم با آنها و یادآوری لزوم توجه بیشتر مسؤولان به مطبوعات، نتایج بسیار مثبت و قابل توجهی به دنبال داشت. بسیاری از «روزنامه‌نگاران» ضمن ابراز قدردانی خود می‌گفتند که از سالها پیش منتظر برپایی چنین جشنواره‌ای بوده‌ایم و امیدواریم توجه به نیازها و خواسته‌های روزنامه‌نگاران و به رسمیت شناختن جایگاه مطبوعات در جامعه از پیامدهای این جشنواره باشد. البته، دست‌اندرکاران مطبوعات و روزنامه‌نگاران در خصوص کیفیت برگزاری جشنواره، حرفها و گلایه‌هایی هم داشتند.

غرفه‌های مشاع!

تعداد ۱۱۲ نشریه از سراسر کشور در طول مدت جشنواره - در فضای محدود سالن انتظار طبقه همکف تالار وحدت - به نمایش گذاشته شد. تعدد این نشریه‌ها و فضای کم، شرایطی را فراهم آورد که به‌غیر از چند نشریه معدود و صاحب‌نام و نفوذ و پرتیراژ، مابقی مجبور شدند به‌طور مشاعی، هر دو نشریه و گاه سه نشریه، در یک غرفه دومتری، ضمن عرضه نشریه خود، با مخاطبان نیز ارتباط مستقیم و نزدیک برقرار کنند و مزاحم دیگران هم نشوند! حقیقت این است که سالن انتظار تالار وحدت فضای کافی برای این کار نداشت.

مسئول روابط عمومی نخستین جشنواره مطبوعات، کمبود فضای کافی را عمده‌ترین مشکل برگزاری جشنواره دانست و گفت: فضای پیش‌بینی شده ماه برای حضور حدود ۷۰ نشریه بود که با اصرار نشریه‌های دیگر، این تعداد به بیش از ۱۱۰ نشریه رسید. دلیل دیگر وجود این مشکل، حضور دیر هنگام بعضی از نشریه‌ها بود، به طوری که یکی از

نشریه‌ها، سه روز پس از شروع نمایشگاه، غرفه خود را راه‌اندازی کرد. مسئول روابط عمومی جشنواره، حجم فعالیت‌های تبلیغاتی انجام شده برای نخستین جشنواره مطبوعات را وسیع دانست و اقدامات انجام شده در زمینه تبلیغات را چنین برمی‌شمرد: تهیه و توزیع خودکار و جاسوئچی کائوچویی و چرمی با آرم

جشنواره، جاقلمی کاغذی - که به منظور تقویم هم قابل استفاده است -، پنج نوع بروشور معرفی مطبوعات ایران، حاوی اطلاعات و آمار، پوستر در اندازه‌های گوناگون، تهیه و پخش آگهیهای تلویزیونی، انجام تبلیغات در سطح شهر از قبیل نصب چند نوع پوستر بر روی تابلوهای تبلیغاتی دیواری، چاپ پوستر جشنواره در نشریه‌های گوناگون و...

● تقدیر جهانی از تلاش شبانه‌روزی روزنامه‌نگاران

رئیس مجمع عمومی سازمان ملل، جامعه جهانی را مدیون تلاش شبانه‌روزی روزنامه‌نگاران و عکاسان سرآمدی دانست که همواره در جهت بسط همبستگی و درک مشترک جوامع و ملت‌ها و نشر اخبار و تحولاتی که به نوعی زندگی بشر را تحت تأثیر خود دارد، تلاش می‌کنند. به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از سازمان ملل، سازمان اطلاعاتی و رئیس گریانی جهان و هشتمین مجمع عمومی سازمان ملل به مناسبت روز جهانی آزادی مطبوعات طی پیامی از خدمات ارزنده و بی‌وقفه رسانه‌های عمومی و خصوصاً مطبوعات تشکر کرد. وی در پیام خود تصریح کرد که در سطح رسانه‌های عمومی جهانی کم نیستند کارشنانی که نیه کنندگانشان آنها را به رغم آزارها و تهدیدها با به خطر انداختن جان خود برای روشن کردن افکار عمومی تهیه می‌کنند. وی افزود: جوامع بشری با درک این خطرها است که باید خدمات کارکنان

رسانه‌های عمومی را ارج نهند و در جهت آزادی مطبوعات، رسانه‌ها و اطلاعات تلاش کنند. در این پیام تصریح شده است که، به رغم پیشرفت‌های شگرفی که در زمینه تکنولوژی ارتباطی و رسانه‌ای در چند سال اخیر در جهان حاصل شده است، هنوز ضرورت توسعه همکاری‌های اطلاعاتی و ارتباطی در سطح جهانی و خصوصاً در کشورهای در حال توسعه احساس می‌شود. رئیس مجمع عمومی گفت: در دورانی که جامعه بشری به سمت نزدیکی می‌گامد و درک مشترک در زمینه‌های صلح، توسعه و دموکراسی در حرکت است، نقش مطبوعات و رسانه‌های عمومی در این زمینه از همه تعیین‌کننده‌تر است و من از همه سرایان عرصه آگاهی و اطلاعات می‌خواهم تا با درک اهمیت کنار پر مسؤولیت خویش، در رشد و تعالی افکار عمومی جهانی تلاش کنند.

تصویری نادرست از آن نشریه در ذهن خود بسازند.

گشتی در میان غرفه‌ها و گفت‌وگویی با متصدیان آنها، نشان داد که بسیاری از کسانی که به‌عنوان مسؤل، در غرفه حضور داشتند، به‌جای آنکه حداقل عضوی از تحریریه باشند، از کارکنان اداری و یا کارمندان ساده بخشهای اشتراک و توزیع بودند و گاه متصدی این مسؤولیت تا سطح منشی و متصدی تلفن نشریه نیز تنزل یافته بود. جا دارد که مسؤلان این قبیل نشریه‌ها صادقانه به این سؤال پاسخ گویند که حضورشان در جشنواره برای رفع مشکل بوده است یا رفع تکلیف؟ و یا خالی نبودن عریضه، یا جا تنگ کردن به دیگران!

دانش‌آموزان، بیشتر از همه اگر مسؤلان برگزاری جشنواره، آمار طبقه‌بندی شده‌ای از بازدیدکنندگان تهیه کرده باشند به‌طور قطع، دانش‌آموزان مقام اول را به خود اختصاص داده‌اند. چرا که، بیشتر از همه، سروصداهای دانش‌آموزان و سؤالهای متعدد و مکرر آنان بود که فضای تنگ و باریک جشنواره را گرم کرده و شلوغی خاصی به آن بخشیده بود.

اگرچه آشنا شدن دانش‌آموزان با نشریه‌های گوناگون و طرز کار آنها و... می‌تواند، شوقی برای جلب و جذب آنان به مطالعه مطبوعات باشد، ولی باید امیدوار بود که در سالهای بعد، این هماهنگی برای جلب تعداد بیشتری از مخاطبان مطبوعات صورت پذیرد و امکانات پذیرش این تعداد بازدیدکننده نیز از قبل فراهم شود.

کم‌لطفی مطبوعات

ظاهراً در صدر اهداف جشنواره، برقراری ارتباط مستقیم و نزدیک مطبوعات با مخاطبان و مردم قرار داشت. اما گویا بسیاری از اصحاب مطبوعات با کم‌لطفی و شاید کم‌توجهی، مخاطبان خود را در برابر کارکنان غیرتحریری و غیرحرفه‌ای و گاه در مقابل فردی که در اداره نشریه، پایین‌ترین سمت سازمان اداری نشریه را داراست، قرار دادند. کثرت و تعدد این نقیصه در بسیاری از غرفه‌ها منجر به این نتیجه شد که بسیاری از بازدیدکنندگان، در مواجهه با ناتوانی و بی‌اطلاعی برخی از مسؤلان غرفه‌ها از مشکلات و مسائل خاص مطبوعاتشان، به تجدیدنظر در نوع رابطه خود با آن نشریه خاص بیندیشند و أحياناً بر اثر دریافت اطلاعاتی که منبع آنها ذی‌صلاح نبود،

همزمانی جشنواره و نمایشگاه مطبوعات

برگزاری همزمان دو رویداد مهم در عرصه مطبوعات کشور، صاحبان نشریه‌ها را واداشت تا در یک زمان در دو محل جداگانه - و با فاصله بسیار دور - غرفه‌ای راه بیندازند و نشریه خود را عرضه کنند و دقیقاً به همین دلیل نیز بسیاری از آنها نتوانستند حضور فعال و مؤثری در هر دو محل جغرافیایی که یکی در شمال شهر و دیگری در مرکز بود، داشته باشند. گفتنی است که به دلیل محدودیت فضا در تالار وحدت، اکثر نشریه‌ها توان و نیروی بیشتر را در محل نمایشگاه مطبوعات - در جوار نمایشگاه بین‌المللی کتاب - ستمرکز کردند تا هم بتوانند ارتباط بیشتری با خوانندگان برقرار کنند و هم تعداد بیشتری از شماره‌های گذشته نشریه خود را به فروش برسانند و یا مشترک جدید جذب نمایند.

جشنواره‌های آینده باید به‌وسیله تکنیکهای حرفه‌ای برگزار شوند

● دکتر کاظم معتمدنژاد
"استاد علوم ارتباطات"

بشر است به جای نشرین سازمانهای مطبوعاتی از روزنامه‌نگاران نشرین و تدبیر صورت بگیرد چرا که اصولاً هدف از برپایی جشنواره، نشرین به‌ویژه روزنامه‌ها و مطبوعات است. در پایان نیز باید تذکر فرم که در جشنواره مطبوعات انتخابی لازم است از سوی روزنامه‌نگاران حرفه‌ای و تکنیکهای مربوط به آنان صورت بگیرد.

روایه جشنواره تأکید روی این نکته ضروری است که نباید قبل از برگزاری این جشنواره، مذاکرات لازم برای بررسی علمی، فنی و بلاغی یا تشکیل کمیته‌های مختلف، صورت می‌گیرد. نکته دیگر در مورد جشنواره، ضرورت خریدن برون آن است. باید سعی کرد تکنیکهای خاص روزنامه‌نگاران هرچه سریع‌تر شکل بگیرد و جنبه قانونی باید و برگزاری جشنواره‌های آنی بجهت آنها گذاشته شود. لازم است حرفه روزنامه‌نگاری، پیش از این در جشنواره، مشارکت و نقش داشته باشد و

دورنمای ایران

مجله دورنمای ایران
 شماره ۱۰۰
 تهران
 انتشارات سزیراد
 سردار سزیراد
 مدیر مسئول
 دکتر محمد علی باهنر
 مدیر عامل
 دکتر محمد علی باهنر
 دبیر
 دکتر محمد علی باهنر
 مشاور
 دکتر محمد علی باهنر
 ناشر
 دکتر محمد علی باهنر

سیاسی، اجتماعی، ادبی، معاصر

مجله دورنمای ایران
 شماره ۱۰۰
 تهران
 انتشارات سزیراد
 سردار سزیراد
 مدیر مسئول
 دکتر محمد علی باهنر
 مدیر عامل
 دکتر محمد علی باهنر
 دبیر
 دکتر محمد علی باهنر
 مشاور
 دکتر محمد علی باهنر
 ناشر
 دکتر محمد علی باهنر

فهرست نشریات
 نشریات علمی - ادبی - اجتماعی - سیاسی
 نشریات ادبی - ادبی - ادبی - ادبی
 نشریات ادبی - ادبی - ادبی - ادبی
 نشریات ادبی - ادبی - ادبی - ادبی

صحت علمی سلامت
 سال ۱۳۵۰
 انتشارات سزیراد
 سردار سزیراد
 مدیر مسئول
 دکتر محمد علی باهنر
 مدیر عامل
 دکتر محمد علی باهنر
 دبیر
 دکتر محمد علی باهنر
 مشاور
 دکتر محمد علی باهنر
 ناشر
 دکتر محمد علی باهنر

مجله دورنمای ایران
 شماره ۱۰۰
 تهران
 انتشارات سزیراد
 سردار سزیراد
 مدیر مسئول
 دکتر محمد علی باهنر
 مدیر عامل
 دکتر محمد علی باهنر
 دبیر
 دکتر محمد علی باهنر
 مشاور
 دکتر محمد علی باهنر
 ناشر
 دکتر محمد علی باهنر

مجله دورنمای ایران
 شماره ۱۰۰
 تهران
 انتشارات سزیراد
 سردار سزیراد
 مدیر مسئول
 دکتر محمد علی باهنر
 مدیر عامل
 دکتر محمد علی باهنر
 دبیر
 دکتر محمد علی باهنر
 مشاور
 دکتر محمد علی باهنر
 ناشر
 دکتر محمد علی باهنر

۱۳۳۰ تا ۱۳۳۲ و سالهای ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۵ در معرض دید تماشاچیان قرار داده بود. بخش دیگری از غرفه به ارائه تصویر مکاتبات مدیران نشریه‌های آن زمان با خوانندگان و وزارت کشور در مورد برخی مطالب مندرج در روزنامه‌ها و یا شکوایه‌ها اختصاص یافته بود.

مطبوعات در آینه تاریخ یکی از برنامه‌های جنبی نخستین جشنواره مطبوعات، برپایی نمایشگاهی از تاریخ مطبوعات ایران بود. این نمایشگاه که در طبقه دوم تالار وحدت برپا شده بود، با تفکیک نشریه‌های قدیمی به دوره‌های مشروطیت، سالهای ۱۳۲۰ تا ۱۳۲۵، سالهای

روزنامه‌نگاران برتر به جای نشریات برتر

دکتر نعیم بدیعی
 مدیر گروه ارتباطات اجتماعی
 دانشگاه علامه طباطبائی
 خوب، تشویق شوند. اما در جریان جشنواره اسامان نهایتاً روز آخر، نشریه‌های برگزیده معرفی شدند نه روزنامه‌نگاران برتر. البته برای خیلی‌ها نیز نوع انتخاب نشریه از سوی هیأت داوران تمسب آور بود. نشریه کاغذ اخبار، به‌غیر از پرهزینه بودن آن، سایر ویژگی‌های آن خوب و مناسب بود. به‌جای آن نیز خوب و متنوع بود. باید کمیته‌ای مرکب از متخصصان رشته روزنامه‌نگاری تشکیل داد و برای بهترین برگزیده شدن جشنواره‌های آینده برنامه‌ریزی کرد. همچنین در مورد نحوه تقدیر از افرادی که در مطبوعات شاغلند، فکر و طرح ارائه داد، تا بتوان هم نشریه برتر انتخاب کرد و هم به افراد خاص به‌عنوان کوشش آنها، نهایت داشت.

تصور من از جشنواره مطبوعات، چیزی شبیه به جایزه پولیتزر بود. در جایزه پولیتزر بهترین خبر، عکس، گزارش و جز آن انتخاب و معرفی می‌شود. در این جایزه از مطبوعات خواسته می‌شود، بهترین‌های خود را انتخاب کنند و هیأت داوران از بین آنها، براساس ملاکهای مشخص و عینی، برترین‌ها را انتخاب می‌کند. ظاهراً آنچه در جشنواره اسامان اتفاق افتاد، اعطای جایزه و تشویق روزنامه بود نه، افراد و فعالیت‌های روزنامه‌نگاران. البته یکی از مشکلات این است که بسیاری از مطبوعات ما، از درج نام روزنامه‌نگاران در بالای مطالب خبری، گزارش یا عکس خودداری می‌کنند و این مسأله انتخاب را مشکل می‌کند. می‌توان بهترین خبر یا عکس و گزارش و... را در زمینه‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و جز آن انتخاب و معرفی کرد. مهم، معرفی و تشویق کار خوب است تا روزنامه‌نگاران به انجام کار

طرح، عکس و کاریکاتور
 نمایشگاه طرح، عکس و کاریکاتور نیز،
 یکی از برنامه‌های جنبی جشنواره بود. در این
 نمایشگاه، برخی از نشریه‌ها، تعدادی از
 طرح‌های روی جلد، عکسها و کاریکاتورهای
 برگزیده خود را که به چاپ رسانده بودند و به
 تماشاچیان عرضه می‌کردند.

برگزاری جشنواره باید به عهده تشکلهای صنفی و حرفه‌ای گذاشته شود • مستمندی فرغانی

"روزنامه‌نگار و عروس روزنامه‌نگاری"

صاحبتگی نداشته. البته ترکیب پیشی کنده‌ها و روش‌هایی که برای آنها در نظر گرفته شده، بهره‌ساز
 جای حرفه‌ای نبود. تخصص‌گرایی و حرفه‌ای‌گرایی لازم در بررسی کنده‌ها وجود نداشت. فریب
 جشنواره با مطبوعات آلمان که باید و شاید ممکن بوده و در واقع یک تجربه‌آموزی در مراحل انتخاب
 صورت گرفت، به این ترتیب که دو جشنواره مطالب از میان بسیاری مطالب منتشر شد. مطبوعات
 انتخاب کرد و هم عرصه مطبوعات مطالب را از میان مطبوعات مطبوعات عرضه انتخاب کرد و توسط
 داشتند. البته این مسائل برای سال آینده قابل انتقاد نیست، اما باید بررسی انجام داد که در سالهای آتی
 تکرار نشود. باید برای سالهای آینده از یک طرف، مطبوعات انتخاب می‌کنند که در میان مطالبشان ۲۰ تا
 ۳۰ درصد مطالبی و همین‌طور، انتخاب و ارزیابی طرف، و نهایت آن نیز خوبی است. برای
 مثل اینکه نبود. در جریان جشنواره، کمیته‌ها تا آخرین لحظه‌های برگزاری، مطالب را در میان
 کمیته‌ها می‌دیدند که این در کار بررسی کمیته‌ها تا حدودی اشکال ایجاد می‌کرد.
 نکته دیگر آنکه کمیته‌ها برگزاری جشنواره در سالهای آینده باید با مسائل مطبوعات باشد. افرادی
 که مسائل صورت گرفت حتی وهم اینکه شاید کار لازم بود، اما کافی نبود. چرا که نباید انتظار داشت
 نمی‌تواند نقش انگیزشی لازم را ایفا کند. علت آن نیز این است که مسائل به هیچ‌ساز مشخص برای
 شناخت مطالب برتر و روزنامه‌نگاران برتر فریبدهیم و هیچکس نخواستند و جاهای مناسبی را برای
 عرضه در جامعه مطبوعات پیدا کند که چه‌ارج کاری و با چه معیاری و با چه معیار مورد پذیرش است.

آزادی درباره مطبوعات این بود که کارشان مورد ارزیابی، نقد و بررسی قرار بگیرد. برای این
 منظور چند هدف می‌توان تصور داشت: اولاً ایجاد انگیزه در مطبوعات، دوم ایجاد ارتباط با مردم و
 این جایگاه مطبوعات در جامعه.

فلسه برگزاری جشنواره، حرکت خیلی خوبی بود که باید همین پیدا کند و کیفیت و کمیت آن
 بهره‌ی باید و با رفع مشکلات و مشکلات و نارسایی‌های مسائل در سالهای بعد بهتر می‌تواند به یک نگاه
 ثابت تبدیل شود.

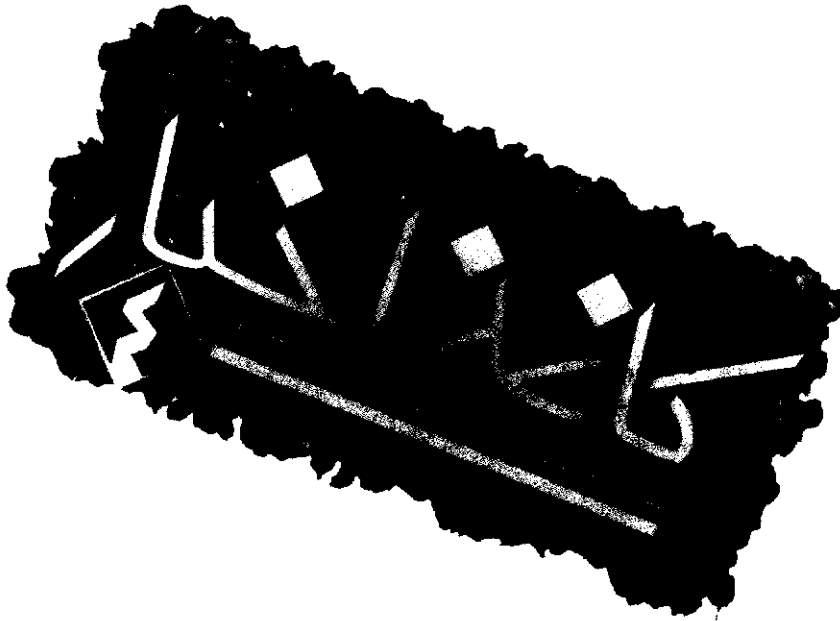
پیشنهاد من این است که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای سالهای آینده به طرف کادری مسلط
 در این زمینه حرکت کنند. در این زمینه باید به دست عرصه‌های گزین حرکت شود.
 نکته دیگر آنکه، لازم است مشکلات و نارسایی‌های که مسائل در کار مطبوعات و برگزاری
 جشنواره در دوره گذشته در برگزاری جشنواره‌های آتی منظور قرار بگیرد و این نکات باید از مراحل
 مکتوبی انتخاب مطبوعات برتر تا مراحل نهایی منظور گردد.

لازم است ترکیب افرادی که روی این مسئله کار می‌کنند در مجموع مورد توجه جامعه مطبوعات
 باشد و افرادی، بی‌تجربگی و نداشتن و نظر آنان مورد اعتماد و تبرک روزنامه‌نگاران حرفه‌ای باشد. در غیر
 این صورت کلی جشنواره می‌تواند زیر سؤال برود. مراسمی که مسائل برای گزینش مطالب می‌شد در
 تفاوت نهایی صلاً پدیدان مورد استفاده قرار نگرفت و انتظاری نهایی خیلی با انتظاری کنده‌ها

دانش آموزان روزنامه نگار

تهیه روزنامه دیواری به وسیله دانش آموزان، عرصه خوبی برای طبع آزمایی و پرورش استعداد دانش آموزان به منظور آشنایی مقدماتی با حرفه روزنامه نگاری و گرایش آنان به این سمت است. به همین دلیل، عرضه روزنامه های دیواری دانش آموزان یکی از برنامه های جنبی نخستین جشنواره مطبوعات بود که بهتر بود مسئولان برگزاری جشنواره با یک جلسه توجیهی و یا ارائه یک جزوه ساده، دانش آموزان را با اصول اولیه چگونگی تهیه خبر، صفحه بندی و... آشنا می کردند.

نکته جالب این که مسئولان برگزاری جشنواره که برای نمایش روزنامه های دیواری دانش آموزان فکر و برنامه پیش بینی کرده بودند، خوب بود برای دانشجویان رشته ارتباطات و روزنامه نگاری دانشگاه علامه طباطبایی و دانشگاه آزاد اسلامی نیز - که به عنوان تنها مراکز آموزشی خاص در این زمینه هستند - به همکاری می خواندند و از چهره های بااستعدادشان می خواستند تا نمونه هایی از مجله های تخصصی تهیه شده برای ارائه در کلاسها را برای نمایش در اختیار جشنواره قرار دهند. اگر این جشنواره بنای نهادی شدن دارد باید دامنه مخاطبان خود را در تمامی زمینه های تخصصی وسعت بخشد.

اسعدی منتشر شد. حضور نشریه های روزانه ویژه نمایشگاههای مختلف، سالهاست که به عنوان یک ضرورت جای خود را در کنار سایر ملزومات نمایشگاهی باز کرده است و طی سالهای اخیر نیز انصافاً از رشد و تحول چشمگیری برخوردار شده است.

کاغذ اخبار به عنوان نشریه روزانه ای که مخاطبان آن را «ارتباط گران» خصوصاً روزنامه نگاران تشکیل می دادند، باید با معیارهای حرفه ای تر ظاهر می شد که متأسفانه تنگناهای موجود، امکان این به گزینی را به مدیریت سختکوش و فعال این نشریه نداد.

کاغذ اخبار

نشریه نخستین جشنواره مطبوعات، نام کاغذ اخبار را برای خود برگزیده بود که با رنگی «سفید» در میان گلهای لاله «قرمز» با برگهای «سبز» سه رنگ پرچم جمهوری اسلامی ایران را تداعی می کرد. کاغذ اخبار در قطع ۲۹×۴۵ سانتیمتر در ۸ صفحه رنگی و در ده شماره به مدیریت احمد

<p>هر روز تکه بسیار مهم در مورد نشریه، نحوه توزیع آن بود. بسیاری از علاقمندان نخواستند آن را بایند در صورتی که تکیس با پایان کار جشنواره نباید همین از شماره های آن در محل جشنواره باقی ماندند باشد.</p>	<p>در مورد نمایشگاه جشنواره باید بگویم هیچ آنکه در مجموع حرکت خبری بود اما مشکلاتی هم داشت. نمایشگاه استرال بهتدا نظارت آفتاب و مشخصی با نمایشگاههایی که اولاً برگزار شده بود بهتدا داشتند بلکه بسیار نو فیه آنها بود. سوال آنکه نمایشگاهی که جنبه جشنواره برگزار می شود باید ویژگیهای خاص خود را داشته باشد. از جمله قرمزهایی که آن آنکه نظم اطلاع رسانی در نمایشگاه بسیار ضعیف بود. بازمیگفتند که نمی توانستند به سادگی به اطلاعات مربوط به توزیع دسترسی پیدا کنند.</p>
<p>در مجموع می توان گفت که می شد نشریه را با کاغذی ارزانتر ولی پربارتر منتشر می داشتند. در مورد داوری باید بگویم متأسفانه که گروه هیأت داوران نیز در پاتید عموماً سلیقه ای بودند. ترکیب هیأت داوری باید تخصصی تر باشد و اشراف و آشنایی بیشتری نسبت به مسائل مختلف حوزه مطبوعات داشته باشد.</p>	<p>بسیاری از دانشمندان بازدیدکننده از نمایشگاه می گفتند که در جریان بازدید سوال به تعداد هیچگاه از اطلاعاتی نداشته اند. پس نمایشگاه برآبی آنکه یک کشور کلی از اطلاعات کشور ارائه دهد، نداشته. مسأله دیگر آنکه در حرفه ای نمایشگاه باید مسئولان نمایشگاه و مسئولان رسانه در نشریه حاضر باشد تا همه به سؤالات مخاطبان پاسخ صحیح گویند و از ترکیب افکار عمومی مخاطبان خود نیز مطلع شوند و در محل در نمایشگاهها و برآنها نمایشگاه شرکت کنند. اما در بسیاری از جشنواره های نمایشگاه خبری گزار ارائه بودند که حرفه ای نبودند. این یکی از مشکلات بود که سوال واقع می شد که نظیر دیگران پاسخ فکری و علمی بدهند.</p>
<p>حسین حسامی اعلام کرد که انتشار اولیه کتاب لغت که بسیار نشریه اول، بیست و اگر این معیارها اصلاح شود، این گزینشها نقش سازنده ای خواهد داشت و در غیر این صورت معیار سردگنی را به زبان حرفه ای داشت.</p>	<p>بعد از اینها برای نمایشگاهها و روزنامه نگاری و دستهای خبری بد آن و همچنین با وجود تلاش آنرا می توانیم گفت.</p>
<p>گفته از اینها نشریه های دکوری به نوبه داوری این جشنواره جایی برای حضور نداشته در حالی که نظیر بافتند بر جایی طرفه بوده از برای گزار بگیرند. به همین دلیل است که نباید گزینشها نشریه ای ابتدا به چهار گروه کار دسته ای بودند باشد.</p>	<p>نشریه روز جشنواره - کاغذ اخبار - را در مجموع باید بهتدا هیأت می پس این نشریه برخلاف سایر نشریه های نمایشگاهی از سطح تولیدی خبری برخوردار بود و روی هم رفته نشریه زنده ای بود. اما گفته از این نیز زنده تر و پربارتر می شد در صورتی که به مطالب تخصصی بیشتری می پرداخته می توانست در کنار گزارشها و خبرهای روز به مسائلی که حالت برجع برای دانشجویان و مسئولان دارد.</p>

■ پروفیسور مولانا: در حال حاضر، سازمانهای خبری دنیا به بانکهای اطلاعاتی جهان متصل شده‌اند و رسانه‌ای که نتواند به بانکهای اطلاعاتی دست یابد، در این عرصه قادر به دخالت و مبارزه نیست.

ضرورت تشکیل کانون روزنامه‌نگاران در اولین نشست روزنامه‌نگاران و ناشران مطبوعات، شرکت‌کنندگان بر لزوم تشکیل یک اتحادیه صنفی تأکید کردند. در این گردهمایی، مدیران مسؤول و نمایندگان تعدادی از نشریه‌های کشور، ضمن بیان کمبودها و نارساییهای موجود در مطبوعات کشور، از نرخ بالای خدمات پستی انتقاد کردند و عموماً از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و دیگر سازمانهای دست‌اندرکار مسائل مطبوعاتی درخواست کردند که مقدمات تشکیل کانونی را برای تجمع و تبادل افکار روزنامه‌نگاران ایرانی، فراهم سازند.

میزگرد جریان بین‌المللی اطلاعات و اخبار به همت ستاد برگزاری جشنواره مطبوعات، میزگرد جریان بین‌المللی اطلاعات و اخبار با شرکت پروفیسور حمید مولانا، دکتر مهدی محسنیان‌راد و فریدون وردی‌نژاد - مدیرعامل خبرگزاری جمهوری اسلامی - تشکیل شد. پروفیسور مولانا با اشاره به وجود بزرگراه‌های اطلاعاتی دنیا، به مسأله ایجاد

مسؤول روابط عمومی جشنواره «همه روزه از ساعت ۲ تا ۳ بعدازظهر، نمایندگان مطبوعات شرکت‌کننده در جشنواره گردهم می‌آمدند و به تبادل نظر درباره معضلات متلابه مطبوعات می‌پرداختند».

جشنواره، محفلی برای نزدیکی دلها «مهمترین هدفی که جشنواره به دنبال آن بود، آشنایی بیشتر مطبوعات با یکدیگر و طرح مسائل و مشکلات آنها در یک محیط تخصصی بود.» به همین منظور، بنابر اظهار

بیگانه زود آشنا

● یونس شکرخواه

«روزنامه‌نگار و مدرس روزنامه‌نگاری»

تا فردا و فرداها، هزاران هزار نشریه دیگر سینه‌ریز دیوار گالری مطبوعات شود. و من امروز از درون یک بچین روشن، چشم‌انداز روشن‌تری را می‌بینم: تریپد نکتم که حالا همه می‌کوشند تا بهترین‌ها را بنویسند و بهترین‌ها را بر کیوسک‌ها بنشانند. جشنواره جوانه زد. این یک واقعیت است و جشنواره به‌بار خواهد نشست اگر از همین فردا تکلیف را روشن کنیم: بیایم رفاییت را از شکل نشریه‌ای به شکل فردی تبدیل کنیم، به بهترین عکس، مقاله، خبر، گزارش و... جایزه بدهیم و این یک نقض‌ای طبیعی است که مجموع این امتیازات را در نشریه‌های برتر مشخص خواهد ساخت. اگر چنین شود انگیزه‌ها صیقل بیشتری خواهد خورد. جشنواره تا دیروز بیگانه و غریبه بود، اما فردا، این دیرینه زود آشنا، مثل سایه یا ما خواهد بود و مثل شهاب سرخواهد رسید.

من به آینده می‌اندیشم. آنچه گذشت را همه دیدیم، شانه‌به‌شانه در غرفه‌ها چرخیدیم و حرفهای یکدیگر را شنیدیم.

من به فردا نگاه می‌کنم، به کم‌وکاست‌های دیروز نمی‌پردازم، چون حس می‌کنم جشنواره مثل یک رنگار بهاری بود که زد و خیار را نشاند و اکنون ما مانده‌ایم و هوایی تازه که وسوسه قدم زدن را به کام جان می‌ریزد.

می‌شود هزار حرف را به پای جشنواره و برپاکنندگان آن نوشت. می‌شود ضعف‌ها و قوت‌ها را کادر کرد، می‌شود به هیأت داوران پرداخت و می‌شود دوباره کاغذ اخبار را مرور کرد و می‌شود برای برپاکنندگان جشنواره صفحه‌های زیادی نوشت که چه باید می‌بود که چه باید می‌شد.

اما این فردای چشم‌نواز و پرسوسه است که دیروز را در نگاه من ترمیم می‌زند. من دلم می‌خواهد

■ رئیس‌جمهوری: مهم این است که این جشنواره ادامه یابد، زیرا که تداوم آن به نفع مطبوعات و جامعه است.
 ■ یادمان جشنواره و لوح افتخار در زمینه توجه بیشتر به مقامت و حفظ حرمت اشخاص در برخوردهای اجتماعی و فرهنگی به روزنامه اطلاعات اختصاص یافت.

آرای هیأت داوران

درباره نحوه داوری، شیوه‌های اجرایی منتهی به داوری نهایی و نهایتاً کیفیت رأی نهایی اعلام شده در پایان اولین جشنواره بهار مطبوعات، حرفهای بسیار گفته شده است. اما نکته مهم، پذیرش این واقعیت است که اولین تجربه، قطعاً خالی از نقص نیست، به عبارت دیگر، تنها، مشق نانوخته است که هرگز غلط نخواهد داشت.

نخستین جشنواره مطبوعات با تمام کاستیها و ناپختگیهایی که در طراحی، اجرا و داوری داشت، به هر حال یک گام به جلو بود و قطعاً درسالهای آینده از این نقایص به دور خواهد شد.

بسیاری از علاقه‌مندان در این زمینه می‌پرسند که چرا اصولاً در شرایطی که ضعف تکنیکی یکی از مهمترین ضعفهای مطبوعات است، سمت و سوی حرکت، به طرف انتخاب بهترین گزارشگر، بهترین سرمقاله‌نویس، بهترین مصاحبه‌کننده و بهترین خبرنگار یا

پایان کار نخستین جشنواره مطبوعات در آخرین روز نخستین جشنواره مطبوعات (بیست‌ویکم اردیبهشت)، مراسم اختتامیه با حضور رئیس‌جمهوری، گروهی زیادی از مقامات کشوری، شخصیتهای فرهنگی، اندیشمندان، مدیران مسؤول و سردبیران مطبوعات و روزنامه‌نگاران، در تالار وحدت برگزار شد.

رئیس‌جمهوری در این مراسم، برپایی جشنواره مطبوعات را مثبت ارزیابی کرد و گفت: همانطور که مطبوعات، همه مسائل را ارزیابی می‌کنند، خود نیز باید در کفه ارزیابی قرار گیرند. رئیس‌جمهوری گفت: نمی‌توان مطمئن بود که نتیجه داوری این جشنواره، کاملاً عادلانه باشد، زیرا به خاطر وسعت و تنوع کار، قضاوت بسیار مشکل است و ممکن است که برخی افراد از نتیجه داوری ناراضی باشند و برخی دیگر راضی، اما مهم این است که برپایی این جشنواره باید ادامه یابد، زیرا که تداوم آن به نفع مطبوعات و جامعه است.

تغییر در نحوه خبرنگاری در دنیا پرداخت و خاطر نشان کرد که: در حال حاضر، سازمانهای خبری دنیا به بانکهای اطلاعاتی جهان متصل شده‌اند و رسانه‌ای که نتواند به بانکهای اطلاعاتی دست یابد، در این عرصه قادر به دخالت و مبارزه نیست.

دکتر محسنیان‌راد در خصوص دوسویه کردن جریان اطلاعات بر لزوم ارائه تعریف دقیق از مفهوم خبر تأکید کرد و گفت: اگر بتوانیم همین مسیر سنتی خودمان را اصلاح کنیم، قادر خواهیم بود که این جریان بین‌المللی را دوسویه کرده، در مبادله اخبار سهیم باشیم.

فریدون وردی‌نژاد، نیز اخبار و اطلاعات را یکی از پایه‌های قدرت ملی ذکر کرد و گفت: جریان یک‌سویه اطلاعاتی، در درازمدت پابرجا نیست و ما می‌توانیم با ایجاد اتحادیه خبرگزاری کشورهای جهان سوم و غیرمتعهد، گردش منظم اطلاعاتی ایجاد کرده و در این مبادله اطلاعات جهانی، سهیم باشیم.

ساده بود و پرهیاهو

● فریدون صدیقی
 "روزنامه‌نگار"

جداگانه‌ای در نظر گرفته شود و برای به‌جز آنها و متعلقان جشنواره دیگری برپا شود. بر این باورم که هماکنون نشریه‌های هنگی و ماهنامه تخصصی منتشر می‌شوند که سبب آوار ارزش‌گذاری‌های چندگونه هستند.

ضمحفا را کم‌وبیش گفتم، و اما توها، اجازه بدهید از نفس برپایی جشنواره بهترین فوت یاد کنم؟ ولی آیا واقعا این پاسخ سنجیده است؟

جشنواره‌ها را در ایران معمولاً سازمانها و نهادهای دولتی برگزار می‌کنند. عمل جشنواره فیلم و تئاتر، اما می‌دانم که هر دو جشنواره، پس از برپایی انتخاب دیگری هم دارند؛ انتخاب بهترینها از سوی مستفان فیلم و تئاتر.

آیا ممکن است در انتظار چنین اتفاقی در مورد جشنواره مطبوعات در سالهای بعد باشیم؟ همچنین از جنبه‌های فوت دیگر می‌توان از میزگردها و کنفرانسهای مطبوعاتی نام برد که بسیار عبرت‌آمیز بودند.

بهترین کار هیأت داوران عدم انتخاب مقام اول بود. چرا؟ چونکه واقعیت این است که روزنامه‌های موجود با همه طراقت، تجربه و تواناییهای حرفه‌ای خود ظاهر نمی‌شوند. امکان این است که همین روزنامه‌ها بهتر ظاهر شوند، اما هنوز چنین معنایی را نیافتند.

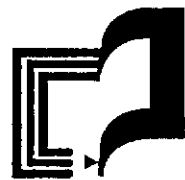
جشنواره ساده و پرهیاهو بود. ساده بود چون در حرفه‌ها به‌جز چند مجله، چند روزنامه و چند کتاب چیز دیگری نبود. دریغ از بحث و فحص جدی بین یازده‌گانه و نویسنده، روزنامه‌نگار و یا عکاس، اما پرهیاهو بود به دلیل آنکه نشریه‌های شرکت‌کننده در جشنواره مرتب خود را تبلیغ می‌کردند ...

در یک جمع‌بندی نشریه‌های کاغذ اخبار متوسط بود، متوسط از جهت مهارت‌های ژورنالیستی، متوسط از نظر مضامین، دامنه‌ها و گستره‌های مضامین اغلب کلی و زوایای بود. البته در میان نوشته‌ها استثناهایی هم بودند ولی کاغذ اخبار می‌بایست نماینده لایب‌التهای چند منظوره و روزنامه‌نگاری در ایران می‌بود، اما نبود. امیدوارم به کسی برنخورم و همه کسانی که با کوشش شبانه‌روزی ناشر کاغذ اخبار بوده‌اند از من ترحمند و بدانند که از زحمات آنان نیز قدر دانی می‌شود.

دوباره نتیجه داوری باید بگویم که انتظار مرا برآورده نکرد، دست‌کم از این دیدگاه که هیچ گزارش، مقاله، طرح و نقدی در هیچ مرحله‌ای به انتخاب نرسید.

به‌جز اینها برخی از انتخابها، تردیدهایی را به‌وجود آورد که نکند ملاحظات سبب آن انتخابها شده باشد.

پیشنهادی برای دوره آینده می‌شود: برای ۱۵۰۱۰ روزنامه موجود، انتخاب و یا جشنواره.

بهترین گزارش، سرمقاله، مصاحبه و... نبود؟ و یا اینکه چرا جشنواره در محدوده «بزرگان مطبوعات» گرفتار آمد و چندان به «کوچکترها» نپرداخت؟

برخی حتی معتقدند این امر که مؤسسه‌های بزرگ مطبوعاتی جوایز را «درو کردند»، تصویر و تأثیر مطلوبی برای کوچکترها ندارد و قطعاً در انگیزه‌های حضور آنان در سال بعد تأثیر منفی خواهد داشت.

از دیگر نکاتی که در زمینه آراء اعلام شده به آن اشاره می‌شود این است که، نتیجه اعلام شده یا نحوه کار کمیته‌ها چندان هماهنگ نبود و به عبارت دیگر رأی نهایی منبعث از کار کارشناسی کمیته‌ها نبود و این مسأله‌ای است که برای سال آینده می‌تواند به‌طور جدی و عمقی مورد بررسی و نقد قرار گیرد.

در ذیل رأی کامل هیأت داوران اولین جشنواره مطبوعات نقل می‌شود:

داوران جشنواره در بیانیه خود اعلام کردند هیچ‌یک از روزنامه‌ها واجد خصوصیت «بهترین» نیستند و نمی‌توانند مقام اول را کسب کنند.

هیأت داوران مقام دوم را به‌طور مشترک به روزنامه همشهری و کیهان داد.

یادمان جشنواره و لوح افتخار در زمینه گزارش و مصاحبه سیاسی، ارتباط با مخاطبان، دفاع مقدس و توجه خاص به مسأله تهاجم فرهنگی به روزنامه کیهان داده شد.

یادمان جشنواره و لوح افتخار در زمینه آیین‌نگارش، مقالات ورزشی، چاپ و امور فنی، صفحه‌آرایی، امور هنری و امور اجتماعی به روزنامه همشهری داده شد.

یادمان جشنواره و لوح افتخار در زمینه مقالات اقتصادی، سیاست خارجی، گزارش و مصاحبه و توجه بیشتر به متانت و حفظ حرمت اشخاص در برخورد‌های اجتماعی و فرهنگی به روزنامه اطلاعات با رتبه سوم اختصاص یافت.

جایزه ویژه به خاطر توجه خاص به مسأله تهاجم فرهنگی بیگانگان به‌طور مشترک به

روزنامه‌های جمهوری اسلامی و کیهان داده شد.

دیگر نتایج نهایی گزینش برترین‌های مطبوعات کشور به شرح ذیل اعلام شد:

۱. تسقیری از روزنامه‌های خراسان و خیر جنوب به‌خاطر تحرک و پویایی در عرصه تلاش‌های مطبوعاتی؛

۲. اهداء یادمان و لوح افتخار در زمینه طنز به نشریه گل‌آقا؛

۳. یادمان جشنواره و لوح افتخار در موضوع‌های عمومی به دو هفته‌نامه کیهان هوایی و فرهنگ آفرینش؛

۴. یادمان جشنواره و لوح افتخار در زمینه چاپ و امور فنی به مجله عکس و مجله دانش‌آموز و مجله تصویر؛

۵. یادمان جشنواره و لوح افتخار در زمینه کاریکاتور به کیهان کاریکاتور؛

۶. یادمان جشنواره و لوح افتخار در زمینه صفحه‌بندی به مجله کیهان فرهنگی؛

۷. یادمان جشنواره و لوح افتخار در زمینه ارتباط با مخاطب به مجله خانواده؛

۸. تقدیر از «مجموعه نشریه‌های دفتر تبلیغات اسلامی قم» و «مجموعه نشریه‌های حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی» و «مجموعه مجلات رشد».

هیأت داوران اعلام کرد عنوان بهترین سرمقاله‌نویس و الگوی شایسته در عرصه مطبوعات را حق مسلم شهید سیدمرتضی آوینی و برارنده شخصیت والای او می‌داند و به این وسیله یاد «سید اهل قلم» را گرامی می‌دارد.

یادمان جشنواره و لوح افتخار جشنواره به خانواده محترم شهید آوینی تقدیم می‌شود.

نظر هیأت داوران در مورد مجله‌های علمی - تخصصی نیز به این شرح اعلام شد:

عنوان رتبه دوم در بخش پژوهشی علوم انسانی به مجله تحقیقات حقوقی (دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی)؛ مجله تحقیقات اقتصادی

(دانشگاه تهران)؛ فصلنامه تعلیم و تربیت (مرکز تحقیقات آموزشی وزارت آموزش و پرورش)؛ نشر دانش (مرکز نشر دانشگاهی)؛ ماهنامه اطلاعات سیاسی - اقتصادی (مؤسسه اطلاعات)؛ مجله

حقوقی (دفتر خدمات حقوقی بین‌الملل جمهوری اسلامی).

عنوان رتبه سوم در بخش ترویجی - آموزشی علوم انسانی به مجله رشد ادب فارسی داده شد.

در بخش علوم پایه (شاخه پژوهشی) رتبه دوم به نشریه شیمی و مهندسی شیمی ایران (دفتر مرکزی جهاد دانشگاهی) داده شد.

در بخش ترویجی - آموزشی علوم پایه نیز مجله نشر ریاضی، مجله شیمی و مجله فیزیک (مرکز نشر دانشگاهی)؛ مجله دانشمند (بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی ایران) رتبه دوم را به خود اختصاص دادند.

در بخش پژوهشی علوم پایه مجله دانشکده پزشکی (دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی) و در بخش ترویجی - آموزشی علوم پایه مجله دارو و درمان (شرکت سهامی داروپخش) رتبه دوم را به‌دست آوردند.

نتایج گزینش هیأت داوران در بخش علوم فنی و مهندسی نیز به این شرح اعلام شد:

مجله امیرکبیر (دانشگاه صنعتی امیرکبیر) در شاخه پژوهشی و مجله ریخته‌گری (انجمن ریخته‌گری ایران) رتبه سوم در بخش علوم کشاورزی (شاخه پژوهشی) مجله بیماری‌های گیاهی (مؤسسه تحقیقات آفات و بیماری‌های گیاهی) رتبه دوم و مجله علوم کشاورزی ایران (دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران) رتبه سوم را به‌دست آوردند.

در شاخه ترویجی - آموزشی علوم کشاورزی رتبه دوم به مجله زیتون (وزارت کشاورزی)، رتبه سوم به مجله‌های سنبله و ماهنامه آبریان تعلق گرفت.

در بخش معارف اسلامی (شاخه پژوهشی) رتبه دوم به آینه پژوهش و رتبه سوم به کیهان اندیشه (مؤسسه کیهان) اختصاص یافت. ■

حاشیه:

۱. از سخنان دکتر سیدکمال حاج‌سیدجوادی - دبیر نخستین جشنواره در زمین جلسه گفت‌ووشود دست‌اندرکاران مطبوعات کشور - که به‌منظور تبادل نظر درباره مهمترین موضوعات قابل طرح در دومین سینار بررسی مسائل مطبوعات ایران ایراد گردید.

